

INTERPELLATION RF

Hur säkerställer Region Östergötland kollektivtrafikens robusthet under kris och krig?

Under årets Transportforum lyftes två teman som är särskilt viktiga i dagens samhälle: resiliens och cirkularitet. Dessa perspektiv är avgörande för offentliga aktörer att arbeta med, inte minst mot bakgrund av de utmaningar som är kopplade till beredskap och begränsade resurser.

När det gäller beredskap är det viktigt att regionen säkerställer att kollektivtrafiken kan fungera även under kris- och krigstid. Det kräver bland annat tillgång till reservdelar för bussflottan och säkerställd försörjning av drivmedel.

Samtidigt behöver vi också arbeta långsiktigt med hållbarhetsfrågorna, vilket gör perspektivet kring cirkulär ekonomi särskilt relevant. En senior forskare på Statens väg- och transportforskningsinstitut (VTI) har pekat på en oroande utveckling inom kollektivtrafiken, där kostnaderna har ökat under flera år utan att reseutbudet har utökats i motsvarande grad. I sin analys kopplar hon detta till branschens arbete med hållbarhet och cirkularitet, där exempelvis ålderskrav på bussar är en kostnadsdrivande faktor.

Detta väcker frågor om hur vi som region ser på att främja en mer cirkulär ekonomi inom kollektivtrafiken. Kan vi exempelvis hitta lösningar som innebär längre livslängd för bussar eller effektivare återanvändning av material?

En annan aspekt är den ökande elektrifieringen av bussflottan. Elektrifieringen är ett bra klimatalternativ (även om biogas är ännu bättre, enligt senaste drivmedelsstatistiken från Energimyndighetens rapport.¹) Det är samtidigt viktigt att analysera vilka konsekvenser denna utveckling har för beredskapen. Till exempel har biogasbussar, som länge varit en viktig del av länets kollektivtrafik, fördelen av att kunna drivas på lokalt producerad biogas samt bidra till försörjningen av förnybar växtnäring till jordbruket. Frågan är om en övergång till eldrift riskerar att skapa ett större beroende av externa energikällor eller infrastruktur som kan vara mer sårbar vid en kris.

Med anledning av ovanstående vill jag ställa följande frågor till ansvarigt regionråd:

1. Hur arbetar region Östergötland för att främja cirkularitet inom kollektivtrafiken?
2. Hur ser regionen på beredskapssäkerheten kopplat till trenden med elektrifiering av bussflottan, särskilt i jämförelse med användningen av biogasbussar?

Linköping den 29 januari 2025

Julie Tran (C)

¹ <https://energimyndigheten.a-w2m.se/System/TemplateView.aspx?p=Arkitektkopia&id=f65b4be60c404a1c85a6e8c772e31946&l=t&cat=%2FDrivmedel&lstqty=1>